

OBSAH

ÚVOD	5
KAPITOLA I	
PŘÍRODA A KULTURA	7
1. Příroda	8
2. Kultura	15
3. Humanizace přírody	22
KAPITOLA II	
HISTORICKÝ VÝVOJ VZTAHU PŘÍRODY A KULTURY	30
1. Struktura závislosti společnosti na přírodě	30
Biologická závislost člověka na vnější přírodě	36
Produktivní závislost společnosti na přírodě	38
Sociokulturní závislost společnosti na přírodě	41
2. Produktivní zatížení přírodních zdrojů	43
Vznik a vývoj zemědělské technologie	43
Řemeslo a průmysl	52
Současná vědeckotechnická revoluce	64
3. Sociokulturní zatížení přírodních zdrojů	78
Geneze a podstata sociokulturního zatížení přírody	78
Ekologický kontext lidských potřeb	85
Perspektivy evoluce technosféry	93
KAPITOLA III	
HODNOTA PŘÍRODY V DĚJINÁCH EVROPSKE	
MYŠLENKOVÉ KULTURY	103
1. Antika: příroda jako nadlidský řád	105
Pojetí přírody v řeckém filozofickém myšlení před	
Sókratem	106
Platónské znehodnocení přírody a jeho korekce	
u Aristotela	114
Helénistický pojem přírody a jeho rozklad	
v pozdně antickém myšlení	123
2. Středověk: příroda jako creatum a ordo Dei	130
Pojetí přírody v křesťanském platónismu	132

Spory o přírodu v křesťanské recepci Aristotela	136
Pozdně scholastický koncept přírody	140
3. Renesance: vyhlášení hodnoty přírody	144
Příroda v renesančním platónismu a aristotelismu	146
Renesanční přírodní filozofie	150
Proměny renesančního pojetí přírody v počátcích nové přírodovědy	154
4. Novověk: příroda pro člověka	161
Koncept přírody v novodobé přírodovědě	163
Idealistická interpretace novodobého pojmu přírody	167
»Romantický« názor na přírodu	175
 KAPITOLA IV	
PŘÍRODA A KULTURA V SOUČASNÉM BURŽOAZNÍM MYŠLENÍ	184
1. Příroda, život, kultura	188
Život jako zdroj přehodnocení kultury	188
Kultura jako zdroj odcizení společnosti přírodě	192
Kultura jako zdroj »objektivní přírody« a »přirozeného světa«	204
2. Příroda, rozum, kultura	214
Příroda jako předmět k dobytí	214
Příroda v modu bytí a v modu měti	222
Příroda modernismu a postmodernismu.	
Etika biotického společenství	226
3. Příroda, víra, kultura	238
Příroda v monoteismu a antropocentrismu	241
Příroda a evangelijní obnova člověka	251
»Mrtvá příroda« kapitálu a křesťanského utilitarismu	259
 MÍSTO ZÁVĚRU	
DIALEKTICKÁ JEDNOTA PŘÍRODY A KULTURY	226
JMENNÝ REJSTŘÍK	271